

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 26.

V Ptuj v nedeljo dne 27. junija 1909.

X. letnik.

***** Cenjeni naročniki!

Pol leta je zopet minulo in obračamo se Vas, da ponovite svojo naročnino. Vsakdo je slučajno, bodisi iz tega ali onega razloga, z naročnino zaostal. Prosimo tedaj, da vsakdo ta mali svoj dolg, kajti le na ta način je redno dostavljanje mogoče. Naročnina pač tako nizka, da jo lahko vsakdo plača. „Štajerc“ košta za Avstrijo za celo leto 3 K, za pol leta 1-50 K; za Nemčijo za celo leto 5 K; za Ogrsko (in Hrvaško) za celo leto 4-50 K; za Ameriko za celo leto 6 K, za inozemstvo sorazmerno.

„Štajerc“

na največji, najboljširni in najbolj neodvisni listnik na Štajerskem in Koroškem. Program našega lista je: gospodarsko delo, narodni napredek kmetijskega in obrtniškega ter delavskega stanu. Zato naj bode „Štajerc“ tudi v vsaki kmetijski hiši.

Na delo

korakajo vsi, ki imajo resno voljo, da se naš list razvije, da postane še bolj razširjen, še bolj obširen. Vsakdo naj pridobi vsaj enega novega naročnika in povečali bodemo lahko list, kar je z ozirom na veliko gradivo velepotrebno.

Naprednjaki, delujte za vaš list!

Uredništvo in upravništvo.

Tiskovna tožba

dr. Brejc — Linhart.

In zmagali smo, — zmagali popolnoma, čeprav so črni naši nasprotniki napeli vse moči, da bi nas pobili. . . . Kakor že poročano, izvršila se je preteklo soboto, 19. t. m., pred mariborskim porotnim sodiščem velika tiskovna tožba. Tožen je bil naš list „Štajerc“, oziroma njegov urednik Karl Linhart. Tožitelj pa je bil to pot voditelj panslaviščne gonje na Koroškem, iz Kranjskega v Celovec privandrani prvaški agitator in advokat dr. Janko Brejc. Ta tožba je pač ena najbolj zanimivih, kar jih je bilo v zadnjem času. Kajti pravzaprav je bil obtožen izveličar koroških Slovencev, dr. Janko Brejc sam. Njemu je bilo treba, da si svojo klerikalno čast opere. Posrečilo se mu je seveda presneto slabo. Kajti po več kot 6 urni razpravi je bil toženi urednik Karl Linhart z 8 proti 4 glasovi od porotnikov nekrivno spoznan. Sodišče ga je potem tudi takoj oprostilo. Dr. Brejc pa mora vse ogromne troške plačati. In ti troški bodo že par tisočakov koštali. Sicer pa se ne gre samo zato. Dr. Brejc je poleg tega pred sodiščem tako klavrno vlogo igral, da je z njim vso koroško prvaštvo osmešeno. Napravil je take taktične napake, da je svoje lastne teorije, svoje lastne nazore v prah vrgel. . . .

Ker je tožba v prvi vrsti političnega pomena, ozirati se moramo nanjo malo obširneje. Naši somišljeniki in čitatelji bodo iz te velezanimive tožbe v prvi vrsti vse farizejsko hinavstvo prvaških zagrižencev izpoznali. Videli bodo, na kakšni način deluje ta klavrna gospoda, videli bodojo pa tudi, kako se vlogemu vernemu ljudstvu pesek v oči trosi.

Evo par tozadevnih dokazov!

Kakor znano, je dr. Brejc glavni voditelj prvaškega gibanja na Koroškem. Mož je sicer Kranjec in je tudi šele pred par leti iz Kranjskega v Celovec priromal. Tam je pričel seveda v zvezi z monsignorom Podgorcem, proštom Einspielerjem in drugimi takimi politikujočimi panslavišti takoj grozovito narodno hujskanje. Preje je bilo po Koroškem vse mirno, slovenski in nemški Korošci so se razumeli in so se med seboj podpirali ter skušali skupno z združenimi močmi gospodarsko bočočnost zboljšati. Sovraštva preje ni bilo v tej lepi deželici. Z dr. Brejcem šele se je pričelo to sovraštvo razširjevati z vsemi mogočimi čednjami in nečednimi sredstvi. Prvaki so hoteli in na Koroškem iste navade in šege udomačiti, kakor so jih udomačili po Štajerskem in Kranjskem. Hoteli so boj, boj do noža, boj z vsemi, pa čeprav najgršimi sredstvi. In pravili so ljudstvu, da se gre tu za „sveto vero“, za „slovensko domovino“ in bogve za kaj še vse. V prvi vrsti so hoteli prvaki po Koroškem svojo kranjsko slovenščino udomačiti. Koroško ljudstvo te kranjske „špraha“ ne razume. Pomeniti se hoče s sosedi v svojem domačem jeziku. Vsak Korošec skoraj razume poleg tega nemško in nikomur ni žal, da zna nemško. Brejčeva garda pa je pričela proti nemški šoli, proti nemškimi učitelji in uradniki, proti nemškimi trgovci in obrtniki, proti nemškimi denarnimi zavodi in celo proti znanju nemščine grdo, brezvestno gonjo. V svoji besnosti so pridivjali politikujoči klerikali tako daleč, da so celo križje z nemškimi napisi iz grobov trgali in naprednjake pobijali. Divje sovraštvo, brezvestni boj, to je cilj dr. Brejčeve politike in ta cilj je mož deloma tudi dosegel. Ni čuda, da se je „Štajerc“ kot edini slovensko pisani napredni list proti temu hujskanju boril. In tako tudi ni čuda, da je prišlo do tožbe.

Pri temu pa je le nekaj čudno. Kakor znano, je dr. Brejc največji „Slovenec“ pod božjim solncem. Na vsakem stranišču hoče imeti „tukaj“ namesto „hier“ napisano. Na vsaki postaji železnice zahteva slovenske karté in če se ne motimo, ima celo spodnje hlače, ki so belo-plavoderče pobarvane. Pri sodnji velja dr. Brejcu seveda vedno geslo „niks dajč“. Kadar se gre za druge osebe, za drugih troške, takrat je dr. Brejc vedno „niks dajč“. Pa če bi bilo od tega odvisno življenje in smrt obtoženca, Brejc bi slovensko govoril. . . . Čudno, čudno! V Mariboru pa se je dr. Janko Brejc popolnoma spremenil. Pri tožbi proti uredniku Linhartu je znal namreč nakrat prav dobro nemško. Pri celi razpravi skozi celo dopoldne ni izpregovoril dr. Brejc niti ene slovenske besedice. Zdaj je bilo nakrat „alles dajč“. Tudi dr. Brejčev zagovornik dr. Hrašovec iz Celja je skozi celo razpravo nemško govoril. Istotako je izpovedala Brejčeva žena

nemško; tudi zagriženi kranjski prvak Vencajz je kot Brejčeva priča nemško izpovedal in istotako njegova hčerka Vera Vencajz. Ali ni to čudno? Ali ni to naravnost dokaz, da je vse prvaško hujskanje te gospode v svojem bistvu lažnivo? Ako je slovenščina pred sodiščem potrebna, no, potem jo naj Brejc govori, pa tudi takrat, kadar se gre za njegovo kožo! Ako pa tega ne stori, potem je njegova politika skozinsko lažniva!

To je eno! In drugo je Brejčovo „krščanstvo.“ Oj to krščanstvo je grozovito veliko vredno! To je samo zlato, čisto kot sonce! Po navadi sicer taki ljudje, ki se bahajo s svojim krščanstvom, niso posebno pobožni. Ali pri dr. Brejcu je stvar seveda vse drugačna. Zato si je mož tudi to krščanstvo pustil uradnim potom potrditi. In ravno tako ljubljanski frančiškani kakor mestni župnijski urad v Celovcu so mu radovoljno potrdili, da je dr. Brejc eden najboljših kristijanov na svetu. Hmh, morda doživimo celo dan, ko se bode tega advokata kakor orleansko devico za svetnika proglasilo. . . . Oj, oj, veliko, čisto in lepo je to Brejčovo krščanstvo. Poleg tega se to krščanstvo tudi prav lepo obrestuje. Sementertja se sicer tudi dr. Brejcu politična štrana zmeša in takrat pozabi na vso krščansko pohlevnost ter postane precej robate nature. To se je zgodilo n. p. začasa predzadnjega „katoliškega shoda“ v Ljubljani, katerega so koroški klerikalni Brejčevci vsled političnih nasprotij bojkotali. Takrat so se kranjski in koroški klerikalci hudo prepirali in celo Brejčev list „Mir“ (ljudstvo mu pravi pravilneje „Š-Mir“) bi moral takrat skoraj svoje dolgove plačati. Ali — „Pack schlägt sich, Pack verträgt sich“, pravi nemški pregovor; — in res, Brejc e compagnia bella so se sporazumeli z kranjskimi prvaškimi hujskaci. Tako je postalo Brejčovo krščanstvo zopet lepo, čisto, pošteno in svitlo kakor nebeško sonce. . . . Koliko je na tem dr. Brejčevem krščanstvu, to je ta sodnijska razprava precej natanko dokazala. Že to pomeni veliko veljavo, ki jo mora imeti ta razprava, odnosno vsa ta tožba.

Stvar z Brejčevim krščanstvom je namreč sledeča: Leta 1901 so se vršile na Kranjskem deželnozbornske volitve. Mladi dr. Brejc čutil je že takrat zmognosti političarja v sebi in je tudi kandidiral. Kar nakrat prinese prvaški (toorej ne „nemčurški“) list „Slovenski narod“ novico, da se dr. Brejc niti ne odkrije, kadar sreča duhovnika z Najsvetejšim. V članku tega lista je bilo še posebej povedano, da proti tej trditvi ne pomaga nobeno popravkanje, temveč da se pričakuje tožba, ker se hoče Brejčovo krščanstvo enkrat pred sodnijo označiti. Štiri dni po izidu tega članka je prinesel klerikalni list „Slovenec“ novico, da vse to ni res; mogoče je sicer, da je Brejc srečal duhovnika, brez da bi ga bil opazil itd. itd. Zanimivo pri temu je le sledeče: dr. Brejc leta 1901 ni imel poguma, tožiti „Slovenski narod“, temveč se je raje skrtil in je držal svoj jezik za zobmi. Pozneje se je dr. Brejcu še v raznih listih in tudi na raznih shodih isto očitalo. Mož je vse to vtaknil v žep in molčal, ako ravno so ga takrat

že po Koroškem kot slovenskega preroka hvalisali. Tudi naš „Stajerc“ je prinesel tekom 3 let približno 5 krat omenjeno očitjanje o Brejčevem krščanstvu. A šele ko je naš „Stajerc“ to šestikrat ponovil, ojunail se je pane Brejc in je šel tožiti. Vedel je seveda tudi čisto natančno, da je bil svoječasi urednik „Slov. naroda“ g. Noll, da je bil nadalje mitničar na tržaški cesti v Ljubljani istotako mrtev, in — tožil je! Potemtakim bi moral torej „Stajerc“ za tisto odgovoren biti, kar je zagrešil že pred leti prvaški „Slov. narod“! Seveda naš urednik tega ni hotel razumeti in tako je res prišlo do porotne obravnave. V tej obravnavi pa je koroško-kranjski dr. Brejc popolnoma pogorel. Ves njegov „dobiček“ so zdaj — veliki stroški... In pri vsemu temu je zdaj sodnijskim potom dokazano, da so še boljši kristjani na svetu kakor je to dr. Brejček... Pa še več! Pred sodiščem je namreč dr. Brejc pod prisego trdil, da „Stajerca“ v splošnem ne čita. Vprašalo se ga je, kako to, da pošilja „Stajercu“ popravke po § 19, ako ga ne čita. In pri tej priložnosti se je tudi porotnikom povedalo, da je „Stajerc“ Brejcu očital, da kmetom po dva- in trikrat več računa, kakor bi to smel po advokatskem tarifu. In dr. Brejc na to in ednako očitjanje ni tožil.

Veliko zanimivega je še v tej razpravi. Zato pa naj podamo tudi v kratkem poročilo.

Sodišču predseduje dež. s. svetnik Moracutti; prisostvujeta pa dež. s. svetnik Kermek in dr. Oswalitsch. Tožitelj dr. Brejc je sam navzoč; obtožbo pa zastopa odvetnik dr. Hrašovec iz Celja. Tudi toženec urednik Karl Linhart je došel; zagovarja ga odvetnik dr. Mravlag.

Po izrebanju porotnikov vpraša predsednik, ako bi bila sprava mogoča. Dr. Hrašovec pravi v Brejčevem imenu, da ni proti spravi. Ali dr. Mravlag in Linhart izjavita, da se nočeta spraviti.

Džs. sv. Kermak prečita potem obtožbo. Le-ta se opira na članek, ki ga je objavil „Stajerc“ in v katerem se očita Brejcu, »da se ne odkrije in da kadi cigare, kadar sreča duhovnika z Najsvejšim.«

Obtoženec Linhart izjavi, da se ne čuti krivega. Spisal in dal je natiskati dotični članek in prevzame zanj vso odgovornost. Omenjeno vest o dr. Brejčevi pobožnosti prinesel je leta 1901 »Slovenski narod« v veliko hujši obliki. Takrat ni Brejc tožil. Tudi »Stajerc« je prinesel že 5 krat isto vest, brez da bi Brejc tožil. Šele šestič je šel tožiti. Vsled tega se je dotično vest splošno za resnično smatralo.

Dr. Mravlag predlaga, da se prečitajo dotične številke »Stajerca«, »Slov. naroda« in »Slovenca«.

Dr. Hrašovec vpraša obdolženca (nemško, kakor je sploh vsa razprava nemška), kje je slišal dotična očitjanja.

Obdolženec: Na Kranjskem in v Trstu se je Brejcu to na raznih shodih očitalo.

Dr. Brejc vpraša nekaj.

Obdolženec Linhart: Z Vami nimam ničesar za govoriti. Ako hočete kaj vprašati, obrnite se do predsednika.

Dr. Hrašovec predlaga prečitanje „Slovenca“, nadalje zaslišanje prič Vencajz, Vera Vencajz in gospa Brejc.

Dr. Mravlag pravi, da nima nič proti prečitanju „Slovenčevega“ članka. Ali toženec si je pustil od drugih listov mnogo hujšega očitati. Zdej je urednik „Naroda“ Noll mrtev, ki bi moral pričati. Sicer pa predlaga dr. Mravlag tudi, da se prečitajo spričevala, ki jih je dobil Brejc od župnijskih uradov. Z njimi se bode dokazalo, kakšna spričevala dajejo duhovniki, kadar se gre za njih pristaše.

Dr. Hrašovec predlaga zaslišanje prič, da se stvar pojasni.

Dr. Mravlag je proti temu, kajti priče, ki niso nič vidle, ne pomenijo nič. Mi vsi nismo Brejca videli, ali zato ne moremo pod prisego potrditi, da mož očitjanega čina tudi res ni storil.

Sodni dvor gre potem v posvetovalno sobo. Ko pride nazaj, naznani predsednik sklep, da se prečita liste in zasliši priče. Po prečitanju listov, iz katerih je razvidno, da se je Brejcu mnogokrat veliko hujše stvari očitalo, brez da bi bil tožil, se zasliši priče. Vse priče izpovejo v nemškem jeziku.

Priča Vencajz se seveda ne v spominjati, da bi se dotični slučaj l. 1901 dogodil, — Priča Vera Vencajz in Brejčeva žena izpovesta istotako.

Obtoženec vpraša Brejčovo ženo, je-li se je tudi na agitacijskih vožnjah z Brejcom vozila. Priča zanika to.

Predsednik prečita potem personalni akt obtoženca. Istotako prečita spričevala ljubljanskih frančiškanov in župnega urada v Celovcu. Seveda je Brejc najbolj pobožni človek na svetu. Kako bi to tudi ne bil!

Dr. Hrašovec predlaga, da se zasliši Brejca kot pričo.

Dr. Mravlag je proti temu, češ da je vse eno, kaj bi Brejc izpovedal. Glavno je, da je „Narod“ res dotični članek prinesel.

Sodni dvor se posvetoje in naznani potem sklep, da se dr. Brejc kot pričo zasliši.

Dr. Brejc prišeje in izpove povest o svoji takratni kandidaturi. V „Narodu“ je čital članek, v „Slovenca“ pa odgovoril. „Stajerca“ čita le slučajno, ker ni nanj naročen. Dotični slučaj se na noben način ni dogodil. Pravi, da nima „čustva“ (Gefühl), da bi bil „Stajerca“ čital.

Dr. Mravlag vpraša pričo, zakaj ni že leta 1901 „Slovenski narod“ tožil.

Dr. Brejc pravi, da to ni smatral za potrebno. Sodni dvor gre potem v posvetovalno sobo, da stavi vprašanja. Na predlog tožitelja se stavi dva vprašanja i. s.: 1. Ali je K. Linhart z dotičnim člankom dr. Brejca na ta način razžall, da mu je očital motenje vere? — 2. Ali je K. Linhart z dotičnim člankom dr. Brejca na ta način razžall, da ga je zasramoval?

Nato pride obtožni govor dr. Hrašovca. Govor je bil jako plitev. Videlo se je, da zagovarja Hrašovec slabo stvar.

Dr. Mravlag je v dolgem, krasnem govoru raztrgal obtožbo. Po mnenju obtoženca naj bi se Linhart kar z zvezanimi rokami izročil sodišču. Kakšna je zaprisežena izpoved Brejčeva? On pravi, da ima „čustvo“, da „Stajerca“ preje ni bral; nas pa Brejčeva čustva nič ne brigajo. Pred sodnijo se mora natančno in jasno govoriti. Brejc trdi, da „Stajerca“ ne bere; ali popravke mu le pošilja. Nadalje kaže zagovornik na razne neresnice v obtožnem govoru. Najhujše očitjanje, ki more zadeti klerikalnega poslanca, da se je vrglo Brejcu v obraz in on ni tožil. Zdej bi se pa rad nad Linhartom za tisto maščeval, kar mu je očital „Slov. narod“ že leta 1901. Zagovornik prosi porotnike, da naj po svoji vesti sodijo, kajti tudi oni so dobri kristjani, pa čeprav nimajo to kakor Brejc uradno potrjeno. Zavijanje obtožbe: tukaj ne pomagaj.

Linhart: Brejc je pošiljal popravke „Stajercu“ in sicer takrat, ko se mu je očitalo, da kmetom dva- in trikrat toliko računa, kakor bito po advokatski tarifi smel storiti.

Po teh govorih so šli porotniki v posvetovalno sobo. Ko so se vrnili, naznani predsednik, da so porotniki oba vprašanja z 8 proti 4 glasovi zanikali. Zato je sodišče takoj obtoženca opustilo, dr. Brejc pa mora vse stroške plačati. Tako je končala ta tožba, ki se je vlekla že pol leta. Brejc je zahteval najprej, da se sodi Linhart pred ljubljanskimi porotniki. Ali to se ni zgodilo.

„Stajerc“ je zmagal!

Politični pregled.

Besede za kmete. V državni zbornici govoril je te dni koroški napredni poslanec dr. Waldner in dejal m. dr.: „Kmetijski zastopniki v zbornici nimajo nobene politične moči. Polje kmetijske konkurence na Avstrijskem je veliko večje nego v drugih državah. Zato je bojazen razumljiva, kadar se gre za razširjenje tega konkurenčnega polja, kakor je zdaj to vsled pogodb z balkanskimi državami pričakovati. Govornik je potem te pogodbe in njih posledice za kmetijstvo razjasnil. Obrnil se je tudi odločno proti temu, da se očita kmetom oderuštvo kruha in mesa. Kmeti ne morejo svojih pridelkov zvišati, ker še danes tako kakor pred enim stoletjem delajo. Izobraževanje kmetijstva napreduje prepočasi in tudi deželni zbori ne storijo v tem oziru svoje dolžnosti. Bodočnost avstrijskega kmetijstva leži v tem, da se dvigne stanje kmetijske izobrazbe in da se da kmetu njemu pristojno politično moč.“

Državne in deželne finance. Posl. dr. Steiwender predložil je državni zbornici postavnii načrt, katerega namen je, da se pridobi 150 milijonov kron, od katerih bi dobila država 78, dežele pa 72 milijonov. Predlog zahteva: 1. Dviganje doklade k srednjimi in višjimi stopinjami osebno-dohodninskega davka. 2. Rentni davek za železniške prioritete obresti. 3. Davek na dividende. 4. Davek na tantième. 5. Ureditev pristojbin na dedščine. 6. Davek na avtomobile. 7. Zvišanje doneskov državnih prometov. 8. Zvišanje davka na žganje. — Deželam naj se pripusti dohodek deželnih doklad na pivo. Od države dobijo dežele 39 milijonov po konzumu žganja, 39 milijonov po številu prebivalstva, 27 milijonov po konzumu sladkorja. — Postavni načrt je jako temeljit. Govorili bomo o njemu obširneje, kadar se bode v zbornici obravnaval.

Odškodnina Turčiji. Dne 8. t. m. predložila je vlada zbornici postavbo glede odškodnine v znesku 2 1/2 milijonov turških funtov, katere moramo Turčiji za Bozno in Hercegovino plačati. Kakor znano, se je svoto že začetkom maja plačalo. Ednako postavbo predlogo izročila bode vlada ogrski državnii zbornici.

Kmetске postave, ki jih je štajerski deželni zbor v zadnjem zasedanju sklenil, je zdaj to cesar potrdil. Kakor znano, se tičejo te postave razdelitve skupnih zemljišč, reguliranja skupnih rabnih in upravnih pravic in raznih gospodarskih zadev.

Trpinčen je pri vojaki. Posl. Saitz in tovarši so vložili na deželnobrambenega ministra interpelacijo v zopetnem trpinčenju vojakov. V mesu Stockerau je namreč glasom te interpelacije v možnji ritmojster baron Reisky pustil vojake toliko časa „Laufschritt“ in „Auf — nieder vaditi, da sta dva moža nezavestna na tla padla. Eden teh vojakov je še danes bolan, drugi pa ulanec Gril je baje po dveh urah umrl. Počakajmo, kaj bode minister o tej zadevi povedal. Ako je vse resnično, potem bi bilo treba pa tega oficirja pošteno kaznovati, da se enkrat tako nečloveško mučenje vojakov poneha!

Proti nadškofu v Krakovi se je poljska mladina hudo razburila. Nadškof se je namreč proti temu izjavil, da bi se pokopalo pesnika Slovacki v kraljevem grobišču. Vršile so se hude demonstracije proti nadškofu in je prišlo do boja s policijo, pri katerem je bilo mnogo ostri ranjenih.

Na Ogrskem vlada že dalje časa ministerska kriza. Bivša Košutova neodvisna stranka je popolnoma razbita. Poroča se, da bode zdaj bivši finančni minister Lukacs novo vlado sestavil. Ta bi imela pač v prvi vrsti splošno in ednako volilno pravico uresničiti. Skrajni čas bi že bil, da se enkrat na Ogrskem razmere zboljšajo. Košutovi bandi treba pošteno zobe pokazati!

Otok Kreta postaja zopet v političnem ozračju nevaren. Velevlasti so potegnile svoje vojake nazaj. Turčija se zdaj boji, da bi se hoteli Kretčani zopet upreti ali da bi si hotela Grška otok prisvojiti. Zato je Turčija izjavila, da bi to na noben način ne pripustila in raje vojsko napovedala.

Boji v Albaniji. Bojevitii Albanci so se uprli in delajo Turčiji velike preglavice. Baje so pomagali Albanci turškega generala Dževat Paša, ki je šel proti Ipeku in Djakovem mir napraviti. Turki so izgubili 17 oficirjev in 350 mož. Število upornih Albancev znaša 14.000. Pravijo, da ne bodejo odložili orožje, dokler se jim ne vpopolno samoupravo.

Srbske zadeve. Ob priliki 6 letnice umora kralja Aleksandra dobil je sedanjii revolver-tergeček mnogo pismen, v katerih se mu z uničenjem njega in njegove dinastije grozi. Kralj je baje grozno poparjen. Jurček je dobil pismo, v katerem se naznanja konec dinastije Karagevičev. Presenetilo torej ne bi nikogar, ako bi se, nakrat, zopet o kraljevskem umoru na Srbskem slišalo. In s to državo, s to kraljemorilsko srbsko gospodo bi nas naši prvaki radi zdržali. To bi bilo pač lepo!

Kmetje pozor! Ko pričnete zelje saditi, se pozabite nikdar, da sadite vmes konoplje. Duhi konoplje je raznemu mrčesju tako zoperni, da pušči potem tudi zelje v miru.

Dopisi.

Brezno. Zadnjič smo objavili, da bomo romanu o nekem fajmoštru nadaljevali. Ker se v naših cerkvenih razmerah še nič ni izpremenilo, hočemo to obljubo tudi izpolniti. Danes hočemo objaviti 2. kapitel, ki je še precej poveljavna proti temu, kar še bo prišlo. Bilo je velike sobotne dan. Naš fajmošter je bil namenjen iti žegnati meso in šarklje k različnim hišam. Ljudje so ga ob določenih urah pričakovali. Ali od fajmoštra ni bilo ne duha ne sluha. Zakaj ne? To je bilo tako. Naš fajmošter si je omislil dva kuharici po 18 let. Ena je kure smodila, druga pa je melšpeize delala. Te dve kuharici ste se na velike sobote dan prav močno steple. To pa se je fajmoštru tako dobro dopadlo, da se je vsedel na stól in je v taktu k pretepu živjaval in pel. Zaradi tega se je 3 ure zamudil. Pretepa je imel posledice. Melšpeiskuharica jih je precej dobila in je šla kurjo kuharico tožiti. Sodnik ji obsodi na 3 dni ječe. Te 3 dni je odsedel pred binškoštnimi prazniki. Ali že drugi

na se je fajmoštra lotilo tako hrepenenje po-
ve, da jo je šel v Marenbersko ječo obiskat.
ko je dovoljeni čas minil, opomni jetničar faj-
moštra, naj se poslovi od kuharice in naj gre
domov. S tem pa fajmošter nikakor ni bil za-
dovoljen. On je hotel čez noč v kajhi ostati.
kmetičar ga je moral pod paznobo vzeti in
ga iz hajke peljati. Ko pa je kuharica čez tri
dne zopet nazaj prišla, je bilo veselje nepopisno.
Zdaj pa resno besedo slavnemu konsistoriju v
Kranjboru. Mi nimamo ravno posebnega veselja
iz tega, da bi osebne človeške slabosti na dan
priznavali. Pa tukaj smo primorani. Mi farani v
Breznu hočemo v cerkvenih rečeh redi imeti.
Ved kmetov je izrazilo voljo, da bodejo presto-
jnik protestantizmu. V Breznu imamo danes
20 protestantov, ki lepo vzorno živijo, faj-
mošter pa —! Če ne bode mariborski kon-
sistorij potrebno t a k o j ukrenil, bode moral
posledice na se vzeti. Če se ne bode nič izpre-
menilo, bode naš tretji kapitel veliko mastnejši,
kako da bode konzistoriju hudo postalo v žetodeu.

Več faranov
Zreče pri Konjicah. Na popravek župnika
čarba v dne 20. junija v zadevi dopisa z dne 6.
junija, št. 23, se sledeče odgovarja: Nerazum-
no je to, kako je vendar mogoče, da se več
immanov celo enako nekaj namisli in v tem
odgovarja in pripoveduje na domih, v gostinlah,
in cerkvah o pridigi svojega župnika, dočim pa
gospod o vsem tem ničesar vedeti neče. Zato
župniku toplo svetuje, naj on prihodnjo ne-
kaj svoje ovčice na prižnici resno za besedo
vzame in jih vpraša, kedaj je še on na prižnici
volitvah kaj govoril, tembolj pa še, da bi se
zmail: kdor jutri ne bo Novaka volil, stori
velik, smrten greh, ker s tem ne nasprotuje
svoji cerkvi, temveč škoduje samemu sebi. Cela
parčiga je bila večidel volitvi posvečena. Ako se
on opravi ali božji službi res ničče ne zglaš-
tujem je očitno spričano, da je župnik gosp.
čarba v tej zadevi čist in nedolžen.

Sv. Jurij v Sl. gor. Ker nam nekateri, ki
za boljše in učene računijo, ne dajo miru,
sramo tudi mi enkrat z njimi obračunati. Naš
kaplan si še ne morejo svojega vročega srca
skladiti zaradi volitev, zmajraj še tarnajo okoli
preganjajo ljudi, kateri nočejo popolnoma v
njihov rog trobiti, posebno pa preganjajo bralce
in tako priljubljenega „Štajerca“, kateri nam
vendar resnico pove. Veliko večjo jezo pa še ima
mežnar, kateri se že za vsemogočnega v št.
gospovski fari računi. Niti mrtvih on pri miru
ne pusti. Ko je nedavno en bralec „Štajerca“
pustil, se je to ubogo od faranov odvisno člo-
veče izrazilo: „Zdaj naj „Štajerca“ bere.“ Ta
na, namreč kaplan in mežnar, bi že rada pri-
šli ljudi in njim naprej pisala, katere časnike
bi smeli brati. Ali to vama povemo, da se grozno
sotita in račune hrez nas delata, kajti mi sami
namo razsoditi, kaj smemo brati ali kaj ne,
samo tudi prepričani, da nam „Štajerc“ ne
škoduje, temveč nas podučil o različnih nam po-
sebnih rečeh. Zadosta dolgo smo čakali, da bi
na podučljiv časnik izhajal in to imamo sedaj
„Štajercu“. Z vašimi lažnimi časniki pa no-
čemo nič opraviti imeti. Tudi ob priliki sv. birme
hotel naš mežnar prvo besedo imeti in se je
posil, kakor da bi edino on določeval, kateri bi
smeli biti birmani ali kateri ne; čuda da se ga
je ni vprašalo, kateri škof bi smeli birmati.
Posebno čeden se pa naš mežnar dela, ako jeno
čaka pravda ali tožba. On se ponaša, kakor da
bi bil državni pravdnik in bi že rad sodbe
izdal. Njegova dolga suknja, s katero hodi ka-
k kak učenjak, mu nič ne pomaga, ker v glavi
ni nima. Mi bi našemu mežnarju samo toliko
na danes povedali: bodi ponižen in ne tako
čuden, kajti s tvojo neumnostjo — pardon —
neumnostjo ne bodeš nič dosegel. Farane pa, ka-
teri „Štajerca“ berejo, pusti pri miru in se ne
stajajo čez nje, ker se ti drugače bode pamet po-
polnoma zmešala. Obžalujemo samo našega časti-
velnega gospoda župnika, kateri mir ljubijo,
da imajo take oskrbnike. Jurjovčan.

Iz Sovjaka (občine Terbegovske). Naša oko-
lica sliši pod občino Terbegovce, kateri predse-
stojnik posestnik Franz Vuk v Strigovskoj grabi.
Nisi tega človeka napravila je v minulem letu
zadarmerja hišno preiskavo ter našla več reči,
katere si je njegov sin pri vojaki po nepostavnem
prisvojl in potem svojemu očetu pošiljal.

Trezno misleči občani so razsodili, da taki člo-
vek, pri katerem se spravlja sumljivo blago, ni
za predstojnika, in so radi tega mislili pri le-
tošnjih občinskih volitvah voliti odbor, kateri bi
zmožen bil, vsestransko zanesljivega moža po-
postaviti na občinski sedež. Ali naš stari pre-
stojnik, kateri bi, če bi le količkaj mislil, moral
itak predstojništvo odložiti, je delal noč in dan
za svojo suknjo ter hotel spraviti vse pod svojo
streho. Poznani dopisnik piše po „Slov. Gosp.“
o nekih „Bračkijancih“ itd. in hoče s tem našo
stranko posebno pa našega prejšnjega predsto-
jnika Janeza Vučina osramotiti s tem, da ga
imenuje „umirovljenega predstojnika“ itd. Ti
zbegano dopisunče, zapomni si enkrat za vselej
sledeče: Naš prejšni predstojnik Janez Vučina
je bil in je še sedaj vseskozi pošten in zane-
sljiv mož. Brez posebnih šol postal je pri voja-
kih podčastnik in je kod taki bil veselje stari-
šem in celi rodbini. Ko je bil obč. predstojnik
je svoje naloge reševal izvrstno in nepristransko,
kar sedaj njegovi prej največji nasprotniki v
obče priznajo. Kar se tiče družega moža, kate-
rega imenuješ slovenskega Janeza, je ta tako
pošten, da še Ti dopisunče nisi vreden, da bi
njegova senca na tebe padla. Ljudje naše stranke
so poštenjaki od pet do glave! Tem možem se
ni treba pred ljudmi skrivati ali se njim radi
njihove preteklosti sramovati. To si zapomni, ti
zbegana ničla, ter pazi da mi vrabičem zopet ne
posipljemo prosa. Kake pesni pejojo naši vrabi-
či, to Ti je gotovo znano . . .

Konjice. Konjiški narodnovci so pač lahko
ponosni na svojo elito. Dne 13. t. m. je zboro-
valo tamošnje kat. polit. društvo. Pristopila sta
tudi k temu društvu gg. August Kolšek in Fr.
Košar. „Slov. Gosp.“ pravi sam: „Pristopilo je
7 novih udov, med njimi tudi dva znana pri-
staša liberalne Narodne stranke gg. August
Kolšek, pravnik in Fr. Košar, tajnik posojilnice
v Konjicah. Iz gotovih vzrokov jih občni zbor
ni odklonil, a kako se njiju ravnanje strinja z
načeli, ki jih sicer imata, naj sodi sama javnost,
ki jih pozna. Ni nam treba ničesar dostavljati
k navedenim besedam, kajti zadosti jasno go-
voro. Pri tem zborovanju je tudi ta g. Kolšek
imel besedo, ter še celo neko resolucijo predlagal
„o nastavljanju učiteljev“. Naj torej tudi o
vrednosti njegovih besedij in sprejete resolucije
sodi sama javnost, ki pozna ta dva gospoda.

Novice.

Zahvala. Ob priliki moje tožbe, katero je
proti meni naperil celovski prvaški advokat dr.
Breje in v kateri sem bil popolnoma oproščen,
dobil sem iz raznih krajev pismene čestitke na-
ših somišljenikov. Vidi se, kako je zadovoljen
ves napredni svet po Štajerskem in Koroskem,
da je zmagale resnica in da se porotniki niso
dali zlorabiti v prozorne namene političnih mo-
jih nasprotnikov. Zahvaljujem se tem potom
vsem, ki so mi k oprostiviti čestitali, najtopleje.
Naprednjaki naj bodejo prepričani, da mi ne
odnehajo, pa naj pride karkoli hoče. Odkrivali
bodem i z naprej vsi farizejstvo in hinavstvo
prvaške gospode, pa čeprav se nas na vse mo-
goče načine zasleduje. Pravica nad vse! — V
Ptuj, junija meseca 1909. — Karl Linhart,
urednik „Štajerca“.

Torej kdo ima prav? Kadar smo mi nagla-
šali, da je edino pametno, ako se naše ljudstvo
na podlagi sporazumljenja in skupnega dela z
Nemci izobražuje, takrat so prvaški nasprotniki
zatulili, kakor da bi jih z bičom zadeli. In po-
stavili so se ti nasprotniki na stališče: Proč z
vsemi nemškimi šolami, znanje nemščine je greh
in narodno izdajstvo . . . Seveda velja to le za
ubogo ljudstvo, le za kmete, obrtnike, delavce,
ne pa za prvaške duhovnike in uradnike, ki po-
stajajo edino z znanjem nemščine bogati in
vplivni. Za-se zahtevajo prvaški voditelji znanje
nemščine . . . Semtertja uide prvakom kakšna
beseda, ki označi v javnosti njih dvojezičnost in
farizejstvo. Tako so se prvaki pri zadnjih de-
želnozborskih volitvah na Koroskem združili z
nemškimi klerikalci. Nabijali so celo za svoje
kandidate plakate v nemškem jeziku. Ko je neki
list koroskim klerikalcem to očital, odgovoril je
„Š-Mir“ na dolgo in široko in dejal m. dr., da
v nekaterih krajih (kakor Prevalje) vsi Slo-
venci niti slovenskega jezika ne

razumejo. Prvaki so baje že na to mislili,
da bi izdajali v svoje nazadnjaške namene nemško
pisani list, ker slovensko ljudstvo njih zavite,
po kranjsko-hrvatskem kopitu udarjene sloven-
ščine ne razume. To je pač velezanimivo pri-
znanje prvakov, ki pa ne velja edino za Korosko,
marveč tudi za slovenske dele štajerske dežele.
Ljudstvo v teh krajih razume nemščino
bolje nego kranjsko slovensščino.
A še več: to ljudstvo hoče vsled tega tudi mirno
skupno sodelovanje na gospodarskem polju z
nemškimi sosedi. To ljudstvo hoče torej to, kar
zahteva naša stranka. In zato ravno bomo
gotovo zmagali!

Značajni Hribar. Kakor znano, je ljublan-
ski župan Hribar duševni vodja onih prvakih
zagriženec, ki bi nas radi ali pod žeslo srbskih
kraljemorilcev ali pa pod rusko knuto spravili.
Seveda je gospodine Hribar tudi veliki „značaj.“
Kakor znano, bil je svoj čas le ponižni agent
in je takrat prav rad nemško govoril. Pozneje
seveda je postal ravnatelj „Banke Slavije“ in
bogve kaj še vse; zdaj govori v „vseh slovan-
skih jezikih“ . . . Pred kratkem podal je dr.
Lampe zanimivo odkritje o Hribarju. Glasom
Lampetove izpovedi šel je Hribar svoj čas h
klerikalcu Pavšljarju v Kranj, ki se je nahajal
takrat v velikih denarnih zadregah. In glejte,
liberalni Hribar je ponudil klerikalcu Pavšljarju,
da mu pomaga iz vseh denarnih zadreg, to pa
proti proviziji 100.000 K. Prvič je torej iz tega
razvidno, da Hribarjevo „vseslovanstvo“ precej
dobro nese, kajti ako zasluži pri enem samem
„kšeftu“ 100.000 K, potem niso to mačkine
solze. Drugič pa je vprašanje važno, od kje bi
vzel Hribar velikanske svote, ki bi jih potrebo-
val za Pavšljarja? Gotovo bi se pograbilo prva-
škimi denarnim zavodom v žep. Kajti to je pri
prvakih že navada: vbogi vložniki njih posojil-
nic so vedno tisti, ki plačujejo s krvavimi svo-
jimi krajcarji prvaške špekulacije in maneuvre.
Vseslovanške prvaške stranke pa so na vsak
način lahko vsele ter ponosne na svojega du-
ševnega voditelja, ruskega romarja Ivana Hribar!

Proti cesarju divjajo prvaški listi, na čelu
jim „Slovenski narod“ v Ljubljani. Kaj se je
zgodilo? No, avstrijski cesar Franc Jožef I. je
podaril 20 tisoč kron za zgradbo nemškega gle-
dališča v Ljubljani. Doslej je bilo namreč to
gledališče slovensko-nemško. Ali noznesna gonja
panslavističnih veleizdajalcev je vzrok, da se je
pričelo resno na zgradbo nemškega gledališča
misli. In avstrijski cesar je iz lastnega nagiba
in iz lastnega premoženja daroval v ta namen
20.000 kron. Zdaj pa divjajo prvaki in vpijejo
proti cesarju ter hujskajo proti habsburški kroni.
„Slovenski narod“ ima nesramnost, da piše n.
pr.: „Avstrijski cesar Franc Jožef I. ni še nikdar
daroval nobenega vinarja za kak slovenski na-
men“. Tako piše glavni list prvaške inteligence.
Vsakdo ve, da je cesar vedno prvi, kadar je
treba komu pomagati. Ko je bil velikanski pož-
tres v Ljubljani, prišel je cesar sam tja in je
pomagal. In zdaj ga — psujejo prvaki. Ali
„Narod“ in za njim drugi prvaški listi tudi
grozijo. Tako piše ta list: „Tudi cesarjevo da-
rilo 20.000 K ne bo pomagalo nemškutarstvu
na Kranjskem, a v slovenskih srcih bo ostalo
vedno zapisano dejstvo tega darila.“ To naj po-
meni: prvaki se bodejo cesarja zapomnili, ga
bodejo zato sovražili, ker je daroval omenjeno
svoto. Zdaj so pokazali prvaki pač svojo pravo
naturu. Ne samo da so proti kronovinam, ne
samo da so proti Avstriji, ne, — oni se zdaj
že upajo javno proti sivolasemu ce-
sarju hujskati. In za take hujskače naj
bi se slovensko ljudstvo po Štajerskem in Ko-
roskem ogrevalo?

Panslavistična mladina. Iz Ljubljane se po-
roča, da se je odkril med učenci slovenske
gimnazije zaroto, ki se je obračala zlasti proti
posameznim profesorjem. Več učencev se je že
zaprl. Našli so pri njih ojestro nabasane revol-
verje. Preiskava se nadaljuje. — To so posledice
hujskajoče gonje Hribarjeve stranke. Soljarji z
revolverji, to je slika prvaške kulture!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Pod prisego in pred sodiščem so hote ali
nehote neresnico govorili! To smo zdaj
že v par številkah ponavljali. Kdo? No, priče,
ki so nastopile proti našemu uredniku zaradi

septemberskih dogodkov. Te priče so: železniški uradnik Gregorka (sedaj v Ljubljani), nadalje krčmar ptujskega „narodnega doma“ Šribar, njegova nabudna hčerka in posojilnični pisar Babič. Doslej nismo dobili na naša očitanja nobenega odgovora. Morda ta gospoda misli, da bomo počasi pozabili celo zadevo. Ali potem se pač moti! Mi bomo svojo trditvev toliko časa ponavljali, dokler ne dobimo na ta ali oni način odgovor. Kaj je torej s to zadevo? Kdo je hotel ali nehotel po krivem pričal in to pod prisego? Vun z odgovorom!

Krčmar „narodnega doma“ v Ptujju. Šribar po imenu, nima v tem mestu posebne sreče. Slavnoznani „narodni dom“ je namreč večidel prazen in od prazne gostilne še ni nikdo obogatel. Baje je Šribar tudi v nekakem nasprotju z glavnimi velikaši tega „narodnega doma“. Zato se klati tudi raje okoli črnih talarjev. Njegova hčerka, ki zna tako korajžno prisegati, se menda tudi proč želi. Sploh ta zadeva s prisego proti Linhartu ni posebno častna, ne za očeta, ne za hčerko. Zato pač ni čudno, da se želita proč. Čujemo, da bode Šribar zapustil Ptuj in se baje naselil v Šostanju. Baje poskuša tudi gostilno v Ptujju ali okolici v najem dobiti. Nam je čisto vse eno, ali ostane ta gospod v Ptujju ali ne. Niti za njegovo nabudno hčerko ne bomo jokali. Ali predno odideta, nam bodeta menda le povedala, kdo je takrat neresnico pod prisego govoril?!

Napredna zmaga. V občini Pohorje pri zgornjih Hočah so se vršile 17. t. m. občinske volitve. Izvoljeni so bili s a m i n a p r e d n j a k i in sicer gg.: F. Anz, Jos. Wisotschnigg, H. Dounig, B. Wisotschnigg, K. Wisotschnigg, J. Lobnig, F. Zwetscheg in G. Wisotschnigg. Veselje nad zmago je splošno. Kakor znano, je ta občina čisto na hribu ležeča. Čast vrlim pohorskim volilcem!

Za nemško šolo v sv. Lenartu sl. g. daroval je knez Egon Fürstenberg 400 kron, vitez pl. Oppenheimer pa 300 kron. Čast darovalcem!

Prvaška surovost. Nemški pevci iz Slov. Gradca so napravili 10. t. m. izlet v Šostanj. To je pa nekatere prvaške hujškače v sv. Martinu pri Slov. Gradcu grozovito razburilo. Ko so se pevci nazaj peljali, začuli so na postaji sv. Martin grozovito tuljenje, kakor da bi bila tam kakšna izstradana menažerija. Prvaški hujškači so jako nesramno tulili in metalo gnila jajca ter kamenje proti vlakom. Divjaško to počenjanje je zlasti zato zanimivo, ker so bili voditelji celega napada prvaški učitelji. Med razgrajajči je bilo namreč v prvi vrsti opaziti nadučitelja Šalamona iz sv. Martina. Istotako je kričal in skakal provizorični učitelj slov. graške okoliške šole Korše. Ta je hujskal tudi naravnost v pretep in ni dosti manjkalo, da se ga ni vzelo čez kolena in mu jih prisodilo zasluženih 25 ... Radovedni smo kaj bode šolska oblast k temu hujskanju od ljudstva plačanih učiteljev rekla!

Po krčmah razgrajati je lepa navadica, ki jo ima v zadnjem času kaplan Kramaršič iz Maksave. Pobožni fant gre v ta namen prav rad v Slov. Bistrico in pije tam pri Novaku, da je veselje. Pa pravijo ljudje, da so kaplani reveži! Sicer bi pa Kramaršiču svetovali, naj pri takemu pijačevanju ljudi ne psuje in naj ne provocira prepirov, ker bi znali enkrat ravno zanj slabo izpasti.

„Sokolski dom“ v Gaberjih so otvorili 15. t. m. To je zopet ena tistih ustanovitev, katere ima pri zadnjih volitvah tako žalostno pogorela „narodna stranka“ na vesti. Nekaj kalinov se vedno dobi, ki žrtvujejo svoj denar za druge. Otvoritev „sokolskega doma“ se je izvršila prav mirno, kajti — ljudi ni bilo. „Narodni dnevnik“ je sicer vabil na to prireditev, ali vsa reklama ni pomagala. Denarja, denarja je tej žalostni stranki zmanjkalo. Volitve so mnogo koštale in uspehi so taki, da se bogatejši dohtarji polagoma od Spindlerjeve politike odmikajo. Pisarji prvaških odvetnikov pa, ki so jedro vse „narodne stranke“, nimajo toliko drobiža, da bi mogli plačevati narodnjaške komedije ... Največji revež pri celi stvari bode seveda krčmar „sokolskega doma“, kajti prazna hiša ne bo donajala dobička.

Solskim oblastvam. Šolska oblastva v vseh instancah se opozarjajo na današnje poročilo iz Konjic.

Mozirje. Zaročil se je gospod Anton Turk,

tržki vrtnar z gospico Mimiko Pesel, natakarcico v Hotelu „Austria“ v Mozirju. Čestitamo srečno bodočnost! Veselo omizje.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 28. junija na Ponikvi*, okr. Šmarje pri Jelšah; pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju**, okr. Ptuj; v Ribnici**, okr. Maribor; pri Sv. Janžu**, okr. Arvež. Dne 29. junija na Gomilici, okr. Lipnica. Dne 30. junija v Zrečah**, okr. Konjice; pri Sv. Petru**, okr. Gornja Radgona; na Spodnji Poljskavi*, okr. Slovenja Bistrica; v Trnovcu**, okr. Ptuj; v Olimji**, okr. Kozje; na Gomilici**, okr. Lipnica; v Solčavi*, okr. Gornji Grad; v Spodnji Poljskavi*, okr. Slov. Bistrica; na Ptujju (sejem s ščetinarji); v Imenem (sejem s ščetnarji), okr. Kozje; v Rajhenburgu**, okr. Sevnica; v Sopotih**, okr. Brežice. Dne 1. julija na Bregu pri Ptujju (svinjski sejem); v Gradcu (sejem z rogato živino in konji). Dne 2. julija v Petrovčah**, okr. Celje; na Tinjskem**, okr. Šmarje pri Jelšah; na Spodnji Poljskavi (svinjski sejem), okr. Slov. Bistrica; na Ptujski (Crni) gori**, okr. Ptuj; pri Št. Ilju pod Turjakom**, okr. Slovenji Gradec; v Gradcu (sejem z mlado živino); na Polensaku, okr. Ptuj; na Bregu pri Ptujju*. Dne 3. julija v Brežicah (svinjski sejem). Dne 5. julija v Vojniku*, okr. Celje; v Podplatu**, okr. Rogatec; v Vidmu**, okr. Brežice; v Vuzenici**, okr. Maribor; v Oplotnici**, okr. Konjice; v Peklu**, okr. Slovenjska Bistrica; v Celju*; v Ormožu*. Dne 6. julija v Ormožu (svinjski sejem); v Radgoni*; v Spielfeldu**, okr. Lipnica.

Razglas c. kr. finančnega deželnega ravnateljstva za Štajersko v Gradcu z dne 17. junija 1909 št. 15225 v zadevi obrokov za vplačilo neposrednih davkov v III. četrtletju 1909. Tekom III. četrtletja 1909 postanejo neposredni davki na Štajerskem dotekli oziroma plačni v naslednjih obdobjih: I. Zemljiški, hišno-razredni in hišno-najemninski davek ter 5-odstotni davek od najemnine onih poslopij, ki so prosta hišno-najemninskega davka in sicer: 7. mesečni obrok dne 31. julija 1909. 8. mesečni obrok dne 31. avgusta 1909. 9. mesečni obrok dne 30. septembra 1909. II. Občna pridobnina in pridobnina podjetb, podvrženih javnemu dajanju računov: III. četrtletni obrok dne 1. julija 1909. Ako se navedeni davki oziroma pripadle deželne doklade ne vplačajo najkasneje 14 dni po preteku zgoraj omenjenih plačilnih rokov, tedaj morajo se plačati tudi zamudne obresti in sicer ne samo od oršavnih davkov, ampak v zmislu postave z dne 15. januarja 1904. l. dež. zak. broj 17 tudi od deželnih doklad, če skupna letna dolžnost na dotičnem državnem davku preseže znesek 100 K; zamudne obresti znašajo od vsakih 100 K dotične dolžnosti in za vsak zamujen dan 1:3 v in se morajo izračunati ter z davki vred plačati od dne, ki sledi zgor naštetim rokom do vstetega dne vplačila zapadle dolžnosti. Ako se davčna dolžnost ne vplača v 4 tednih po preteku plačilnega roka, iztirja se ista s pripadlimi dokladi in z doteklimi zamudnimi obrestmi vred potom predpisanega prisilnega postopanja.

Roparski napad. V Mariboru je napadel l. 1893 rojeni Maks Kocbek iz Gornigrada kleparskega mojstra F. Wiedemann in ga težko z nožem ranil. Hotel mu je denar oropati; bil je pa s strelci iz revolverja pregnan. Roparja so že zaprli. Kocbek je učiteljski in je bil vedno hudi pristaš prvaške stranke. Vedel je, kdaj gre Wiedemann iz spalnice na stranišče in ga je takrat pred vratmi počakal ter napadel z dolgim nožem. Mojster je imel še toliko moči, da je tekel v sobo po revolver; s strelci je morilica pregnal. Mi gotovo ne očitamo ta umor nobeni stranki. Ali v splošnem lahko trdimo, da naj bi učitelji slovenski mladino bolj izobraževali. Kajti taki zločini so dostikrat plodovi slabe vzgoje! Morilec je že vso priznal. Težko ranjenemu mojstru se je obrnilo na bolje.

Pred mariborsko poroto je bil obsojen 20 letni posestnikov sin Joh. Schencher iz W. Radersdorfa na 5 let teže ječe. Ukradel je posestniku Stützu 1.120 kron.

Smrt v plamenih. V Halbenrainu je pogorela vinogradniška hiša g. Edelsbrunner in še dva poslopja. V hiši je bila vžitkarica Weiss. Stara

žena se ni mogla več rešiti in je nasla s plati te smrt v plamenih.

Preprečena nesreča. Posestniku Sagadin iz Slovenjevasi se je splasil v Mariboru konji divjal z vozom proti železniški progi, kjer je pridrhal ravno tovorni vlak. Železniškemu stavju se je še posrečilo ostaviti vlak; drugače se grozna nesreča zgodila.

Veliki požar. V Amtmansdorfu nastal 17. t. večji požar. Ogenj je nastal iz neznanega vzrokov v gospodarskem poslopiju Antona Klauza. Ko je to poslopje pogorelo, razširil se je ogenj še na poslopja posestnika Murko. Tudi Kodermanova hiša je hudo trpela. Pridno so delali požarniki od sv. Lovrenca.

Ogenj. Strela je udarila v viničarsko kmetijo posestnika Jak. Tschepe v Pesnici. Koča je pogorela in je precej škode. Ogenj se je razširil potem na dve hiši posestnika Gradišnika ter je popolnoma vpepelil.

Najtežji vol, kar jih je bilo v mariborski klanici pobitih, je bil last mesarice Tschernouschag Tehtal je 1.100 kil.

Pogorela je posestniku Ježovniku pri Šostanju hiša in hlev. Baje je nekdo zažgal. Živino so rešili. Škode je za 3.000 K.

Utonil je na Ponikvi 9 letni sinko posestnika Podgoršeka. Pazite na deco!

Umrla je v Trbovljah gospa Ljudmila Hermann, inženirjeva soproga. Pokojnica je bila šele 23 let stara. P. v. m.!

Na vislice obsojen je bil v Gradcu 45 letni ključar Johan Dullinger, ki je 24. marca svojo ženo iz ljubosumja na zverinski način umoril.

Iz ljubosumja je zadr. 60 letni Johan Pleščak v Gaberju pri Celju tovarišu Unrehtu v trebuh, da so mu čeve vun stopile. Unreht je težko ranjen.

V vagonu porodila je na vožnji pri Celju neka ženska, ki se je peljala v Gradec.

Iz Koroškega.

Iz Prevalja se nam še poroča: „Mir“ je več prav, kako Prevaljska občina izključuje naglase; pravi, da je občinski sluga izključal, da ni pes zanaprej mora nositi svetinjo. Pa tako sluga ni izključal, ampak le, da vsak pes mora nositi marko kot znamenje, da je posestnik plačal pesnino. Če je sluga to popularno tomlač, tedaj to ni nič hudega, razumeli so posestniki gotovo, ker vsako leto se isto oznanja. Kateri kaplanček je le to tako šaljivo preobrnil, ta pač celi „komiker“, tega bi bilo dobro nabubati in na Dunaj poslati. Ja res je zelo kumštaren pomen razglosa sprvrgel časti vredni hujškači, ker kdo drugi ne zna tak lepo zasukati, da se more nehoti vsak deček na glas smejeti te bedariji, in vsak občudovati tako lepo pisanje. Pa vendar se ne poda pobožnemu možu tako prevzetnost, ker izvira iz sovraštva do soseda in do občje spoštovanega predstojnika. Duhovnik pa bi se imeli z bolj svetimi rečmi pečati, in če že nimajo nobenega posla, naj se bi naprej izobraževali, kar bi bilo zelo potrebno, sicer ostanejo enostranski in bo jim „Mir“ ostal zrelničar, od katerega blaženost pričakujejo.

Prevalje. Piše se nam z dne 19. junija 1909. „Mir“ napada naprej občino Prevalje in jo obrekuje na vsak način. Zdaj mu občinski sluga niti ni po volji, ki je Prevaljanec in trd Slovenec, samo da „Mirove“ slovenščine si ta reč dozdaj še ni prilastil in ne zna še, kako se kvaka v Dobroloških lužah in kruli na istih tratah. Morebiti bi hotel kaplanček prevzeti službo občje sluga, veliko trpljenje in slabo življenje; piščet, klobas in dobrega vina, kakor jih zdaj živa, bo zanaprej le smel se v sanjah gostiti. Maše seveda se mu tudi ne bojo plačevale, ravno tako se mu ne bo plačevalo krsti in pogrebne. Veliki dohodki za lenobo pasti so krivi čmahov prevzetnosti. Tiste pa, ki v farož pošto nosijo, bomo si zapomnili posebno, in bo že prišel čas, da bodo nam plačali svoj dolg.

Blamirani klerikalec. Učitelj Auernig v Hirtendorfu je eden tistih redkih prikazen v koroških učiteljskih krogih, ki trobijo še v klerikalni rog. V črnem dnevniku je vsled tega seveda lagal in obrekoval urednike naprednega lista „Freie Stimmen“, ki so ga pa zato tožili. Zdaj je Auernig za milost prosil. Tožitelji so potegnili tožbo nazaj. Ali Auernig je moral 150 kron za nemški „Schulverein“ in vse trošče

Gospodarske.

Vzreja prašičkov. Kar se je v mladosti zamudilo, se v starosti ne da več dostaviti — to velja posebno tudi o živinoreji. Vzreja se začne takorekoč že z oploditvijo prasice, ker rabi žival velik del svojih telesnih sokov za rasti in razvoj mladice. Plemenjače se ne smejo ne preobilno a tudi ne preskopo krmiti. Predebele svinje navadno ne vržejo dobrih mladčev ali pa mladčki kmalu poginejo. Preslabe prasice pa spravijo slabe mladčice na svet. Zato je za svinjereja od velike važnosti, da krmljenje pravilno in primerno uredi. Ravno tako kakor za brejo, je tudi za doječo prasico velike važnosti primerna krma, mnoge tožbe, kako težko je skopati prasce, bi utihnile, ko bi se ljudje ozirali na to. Mnoge bolezn prikazni, ki se pojavljajo pri prašičkih, bi poehale, če bi se oziralo na pravilno krmo. Primerna krma za prasice so zelenjava, pesa, rona, korenje in malo ječmena ali ovesa. Po zimi se zelenjava nadomesti s fino otavo. Najboljše je seveda, če se prasice lahko pasejo. Ne sme se dajati nobena vroča, napejajoča krma, ravno tako tudi ne fabrikacijski odpadki katerokoli vrste. Torej se ne sme krmiti: ježičasti sadeži (bob, grah, fižol i. t. d.), prge, riževa moka, pivove troske, pomije. Vedno se mora skrbeti tudi za to, da imajo svinje svežo pitno vodo na razpolago. Tudi se naj daje svinjam prilika, da lahko ogrižejo razpadlo zidovje ali pa jedo apeno zemljo. Nadaljni vzrok, da se prašički večkrat tako težko vzredijo, tiči v tem, da se ne pazi na pravi čas povrženja. Tukaj prihajajo pred vsem meseci marec, april, konec julija ali začetek avgusta v vpoštev. Kakor je znano, vpliva na mlade prašičke mrzalo zelo neugodno; a tudi velika vročina ne pospešuje ravno njihovega uspevanja. Marca ali aprila povrženje prašički se lahko kmalu — že po 8 do 10 dneh — ob ugodnem vremenu spuste s prasico na prosto; nič namreč ne škoduje njihovega uspevanju bolj ko bivanje v temnem, mokrem in mrzlem hlevu, ki navadno tudi ni ravno snažen. Prasica bo imela v tem času tudi že kmalu priliko za pašo, kar vpliva zelo ugodno na njeno mleko. Prašički bodo začeli kmalu rovat po zemlji in si tako iskati potrebno rudniško hrano. Če so prašički stari 14 dni, potem jih moramo začeti navajati na pičo, tem hitreje rastejo in tem manj zahtevajo od matere mleka, kar je za njo zelo ugodno. Da se prašički navajajo na pičo, je najbolje, če jih za nekaj časa ločimo od prasice in jim damo v nizkem korint cel, mezdroljen ječmen, ki ga bodo kmalu začeli zobati. To se naj zgodi večkrat na dan. Odstaviti prašičke že v četrtem tednu je popolnoma napačno. Prašički so v tej starosti še vse premalo razviti, zaostanejo zaradi tega dolgo v rasti in dobe se vrhu tega nelepne telesne oblike. Če so prašički namenjeni za plemo, se pred osmim tednom ne smejo odstavit. Če prasico primerno krmimo, bo dajala še pozneje mleko, tako, da lahko pustimo prašičke brez pomiselkov sesati do dvanajstega tedna. Če jih počasi odstavljamo, končo pri prasici počasi mleko, ki ga prašički z materjo vred kmalu pozabijo. Ko so prašički odstavljeni, jim moramo dajati dobro, tečno pičo, da hitro rastejo in se lepo razvijajo. Najboljša piča so poleg zelene v tem času oves, ječmen in zdrobljena koruza. Svinjereje mora vedno misliti na to, da raste svinja tem hitreje, čí bolj je mlada.

Vinogradniki, pozor! Kakor hitro preneha dež in začne solnce vnovič pripekati, bo zelo nevarno, da se vsled vlage, ki bo puhtela iz zemlje, in pa vsled vročih solčnih žarkov poloti trt peronospora in grozdna plesen prav močno. Zato opozarjamo naše vinogradnike, naj poškrbe trte čimprej mogoče z galično-apeno raztopino in jih obenem poželjajo. Kjer se lahko dobi, porabi naj se 3 odstotna žvepleno-galična zmes, ker se s pomočjo iste obvaruje ne le peronospora, ampak tudi grozdne plesni ali oidiuma.

Vivite se ponuja tudi letos marsikomu in priložnost, naj so ga rabi kot sredstvo zoper peronosporo in grozdno plesen. Kakor se je dognalo, ni to sredstvo le malo ali ničvredno, ampak je v razmerju v vsebino stvari, katera bolezen zatira, tudi na sploh predrag. Najboljše, najzanesljivejše in najcenejše sredstvo zoper peronosporo je le galično-apena raztopina.

Ajda dobra zelena krma. Preden ajda cvete in tudi potem, ko je odcvetela, da dobro zeleno krmo za molzne krave. Ajda krepko raste, potem ni potreba pokladati živini mnogo sena. Kdor pa hoče krmiti z njo šele potem, ko odcveta, pokladati jo sme le v manjši meri in pokladati mora obenem mnogo druge krme. Ako se jo poklada živini šele potem, ko je napravila že posamezna zrna, provročja pri živini nekoliko omotico; posebno pri prešičkih in ovcah se ta takozvana ajdova bolezen pojavi največkrat. Na sploh pa je ajda kot krma le malo vredna, ker ima v sebi še celo pod polovico manj prebavljivih beljakovin kakor travniška detelja in je sploh bolj vodena krma. Če se je hoče pokladati živini zeleno ajdo, potem naj se ji primeša polovico zelene vrhvice, kajti če se jo poklada na ta način in da živini vrhutega še nekoliko krme, ki ima v sebi mnogo beljakovin, doseže z njo celo izvrstne uspeh. Priporočila se, naj se ji primeša vselej nekoliko gadovega korena (lat. Spergula) in zelene grahorščice ali še najbolje je, če se seje ta zmes kar naravnost na njivo.

Loterijske številke.

Gradec, dne 12. junija: 52, 31, 66, 69, 13.
Trst, dne 19. junija: 5, 51, 78, 20, 33.

Kdor hoče na naše inzerate odgovor, naj priloži vprašalnemu pismu retur-marko. Brez marke ne pošiljamo odgovora.

petrolej v peč, da bi bolj gorelo; plamena so jo tako ranila, da je bila kmalu mrtva. Vdova Werle pa je vtila špirit v goreči aparat za kuhati. V plamenih je našla ona in njen otrok smrt. Ženske, bodite previdne!

Oderuhi. Čuje se, da hoče braziljanska vlada 1 milijon žakljev (vsak po 60 kil) kave sežgati. Na ta način skuša ceno kavi zvišati. To je res zločinsko počenje! In vendar je v velekapitalističnem svetu nekaj navadnega.

Gora podrla se je v Costina d' Ampezzo. Skale so ubile 34 komadov živine.

Rudarska smrt. V rudniku Vulkan na Ogrskem so se razstrelili plini; nato se je več šah-tov podrla. Pri temu je našlo 9 delavcev smrt; 7 je težko ranjenih, 4 pa še manjkajo.

Velika rudarska nesreča. Iz Pittsburga (Amerika) se poroča, da so se v neki jami Lakkavana-rudnika plini razstrelili. 150 rudarjev je v jami zasutih. Našlo se je že več grozno razmesarjenih mrlčev.

Slaba znamenja.

Slaba znamenja se nam res kažejo. Če gremo po naših poljih in lokah, ogledujemo travo in setve potem moramo obžalovati njih veliko redkost in si reči, da bomo letos doživeli zopet pomanjkanje zaradi suše, kar nam dela že sedaj velike skrbi. Kajti če bi padlo tudi še dovolj dežja, se to, kar se je v spomladu pri resti zamudilo, ne da več popraviti. Razmeroma strogi zimi s precejšno množino snega je sledila suha mrzla spomlad, v teku katere je zemlja sneg naravnost žejno popila, da je dobila za vire kaj vode, ne bi imela sama od tega kaj korist. Naše upanje, da se bodo travniki na novo pomladili in da bodo vsled lanske suše poškodovana trava poglala nove poganjke, se je izjalovilo. Že sedaj lahko prepričano trdimo, da bo sena — kar je pri krmu sploh največjega pomena — manj ko srednji pridelek, kar je tem bolj slabo, ker ni krme nikjer več v zalogi in je vsled tega prisiljena večina kmetov, da bo morala komaj nekoliko poraščene travnike ali spasti ali pa že zeleno kositi za krmo. Če potujemo po deželi, srečavamo povsodi skrbipolne obraze, ki zro s strahom v bodočnost. Bodočnosti se boje celo premožni kmetovci. K temu pa prihaja še zelo obtežujoča okolnost; tudi naše upanje, da se bodo zboljšala ceno živini, je ostalo neizpolnjeno. Človek bi lahko pričakoval, da se bodo vsled zmanjšane štveila živine, ki ga je povzročilo lansko pomanjkanje krme, cene živine zboljšala. To pa se nikakor ni zgodilo. Merodajni sejni po deželi kažejo tako slab promet, da morajo živinorčci kakor doslej računati s cenami, ki pomenjajo za njih direktno izgubo. Iz tega se pač vidi, da imamo živine nad potrebo in da je trditve naših nasprotnikov, da primanjkuje pri nas živine, le drzna izmišljotina.

Vedno in vedno moramo opozarjati tudi na to, da vplivajo tukaj tudi škodljivo spremenjena razmere na polju našega izvoza živine. V nemčijo in v Švico ne moremo vsled zvišane carine izvažati več toliko živine in zato ni čuda, če se živina ustavlja pri nas in polni naše domače sejme Nobenega dvoma ni, da se bliža naše kmetijstvo, posebno kar zadeva živinorejo, naravnost polomu. ki bo tem več in hušji, ker tvori živinoreja v našem kmetijstvu največji in skoro edini izdatnejši vir dohodkov. Zato treba najresnejše pozornosti merodajnih krogov, da se tukaj reši, kar se da. Po vsemu okolnostmi se mora takoj, pravočasno, premišljeno in izdatno začeti akcija zoper pomanjkanje. Poleg tega pa moramo posvetiti glavno pozorstvo temu, da se neizogiben polom v našem živinorejstvu ne bo še pospešil s trgovinsko političnimi odredbami. Žalobno ne vidimo za to potrebo dovoljnega umevanja in smo zato prepričani, da bo potrebna vsa naša moč in naš solidaričen nastop, da se izognemo tej eventualnosti. Zato bo dobro za naše kmetovavce, če bodo svojo pozornost obrnili na to, da se posebej v trgovinsko političnih stvarih ne bodo iz strankarskih ozirov prodajale njihove koristi, kajti nikak nadomestek, najsi bo že na tem ali na onem polju, ne more izravnati in povrniti velikanske škode, če se ne bo brezpogojno varovala naša živinoreja pred carinskimi inozemstvi. (Mi opozarjamo v tem oziru samo na nevarnost, ki preti naši živinoreji iz balkanskih držav).

Mi upamo in pričakujemo od agrarnih poslancev, da se bodo v teh težkih časih popolnoma zavedali svojih dolžnosti in porabili ves svoj vpliv, da se nam bo narodno premoženje, ki ga reprezentira naša živinoreja, ohranilo. Ves naš državni položaj je vfinancijelnem oziru žalibog tak, da naša živinoreja ne more pričakovati zmanjšanja davčnih bremen, ampak prej še zvišanje. Tudi v drugih rečeh gospodarske politike se lahko trdi, da so tako dolgo brez pomena, dokler se ne izpolni najvažnejša zahteva vsakater agrarne reforme, ki obstaja v tem, da dobi naše domače kmetijsko delo v polnem obsegu zaslužno plačilo.

Upamo, da so si naši člani in bralci svesti nevarnega položaja in da bodo, ne da bi obupali, pravočasno porabili vsa sredstva, da se bodo ta nevarnost odvrnili.

Glavni tajnik J u v a n, v »Gosp. Glasniku.«

ter častno izjavo v listih natisniti. Auer-
za odaj menda dovolj!

Prad „Velden“ na vrbskem jezeru nakupilo
vetro za podporo vbojih dijakov in bode
v tam kolonijo za počitnice.

Župana v Celovcu je bil izvoljen dr.
Metnitz, za njegovega namestnika pa
dr. Metznit je eden glavnih vodi-
naprednjakov na Koroškem in jako talen-
delavni mož. Čestitamo njemu in mestu
izvolitvi!

Mitica našli so v Witschdorfu v vodi. Mr-
ni hčerke tajnika iz Winklerna.

Povratno sodišče v Celovcu obravnavalo je
v obuj. Zagovarjati se je imel hlapec
Stöfelz iz Gundersdorfa. V pijanosti so se
sori in je Stöfelz pri temu tovariša Sima
Obsojen je bil zato na 8 mesecev težke

— Slepčila je kuharica Marija Kopeinig
milično knjižico in oškodovala na ta način
ljudi za skupno svoto blizo 900 K. Obso-
je bila samo na 14 dni zapora. — Porota
obravnavala potem o zločinu razžaljenja veli-
na, ki so ga zakrivali trije mladi italijanski
entovci. Obsojena sta bila Vidali in Grion
na 8 mesecev težke ječe.

Dviji bik je vrgel posestnika Komarja v
vragu tako močno ob zid, da je revež pri-
težke poškodbe in izgubil eno oko.

Iz vlaka je skočil železničar Trolle iz Vasaha;
toma je šel v drugi vlak in ko je to za-
skočil je doli. Padel je tako nesrečno, da
takoj mrtev. Nesrečnež zapušča vdovo in
otrok.

Po svetu.

Ljubi „Štajerc“. Na obtožni klopi sedel je
Holandec. Zagrešil je to, da je v neki
policaja „osla“ imenoval. Bil je zato na
dni zapora obsojen. Pri vratih se je še en-
obrnil in vprašal z resnimi pogledi: „Torej
ne sme policaja osla imenovati?“ — „Gotovo
ne sme“, mu odgovori sodnik, „policije
ne sme žaliti; prihodnjič dobite še več.“ —
„Pravi obtoženec,“ policaja torej ne
osla imenovati; ali oslu pa menda smem
policaj?“ — Sodnik se je nasmešnil in je
rekel: „No, ako vam to zadošča.“ — „Zadovoljen
obtoženec še enkrat k sodniku, se uljudno
bloni in pravi: „Dober dan, policaj!“

Grozna nevihta je divjala te dni v komita-
Steinamanger na Ogrskem. Strela je več oseb
bila. Tako je bil ubit kmet Badics, ki se je
stavil pod neko drevo. Na polju je ubila strela
delavca, v hiši kmeta Szöke gospodinjjo.
Nalje je udarila strela v otroški vrtec in ubila
dva otroka, medtem ko je poleg ležeči dojen-
taka ubila kmetico Toth, ki je ravno otroka
dojenček je živ. V Kikindi je ubila strela
kmetico, ki je ravno kuhala itd.

Novi davki. Tudi v nemški državni zbornici
svojjo na nove davke. Iz krogov prebivalstva
zahteva m. dr. še sledeče davke: na
netno in židano blago, na lepoticje, zlat-
no, dragoceno kamenje, pse, mačke, klavirje,
amofone, razglednice; nadalje davek za igranje
karija, za lepe sobe, na kadenje, na kartanje;
davek za vse, ki so čez 200 funtov težki, za
menjene brez otrok itd. itd. Jako dobro bi tudi
bilo, ko bi se vpeljal davek na neumnost; hajd
bi morali klerikalci plačevati . . .

Troje oseb zgorelo je pri zadnjem velikem
stari v Tevrju na Ogrskem. Zgorelo je skupno
hiš in gospodarskih poslopj.

Kolera divja že mesece sem v Petersburgu.
Pretekli ponedelk je zopet 19 oseb na kolero
marlo.

Kobilice nastopajo letos zopet posebno hudo
na Krasu (Kranjsko). Deloma se je šole zaprlo
otroke navodilo, da uničujejo to požrešno
bolezje.

Morilec iz ljubezni. V Hütteldorfu je ustrelil
letni Juri Skala 15 letno Roza Binder, ker
ni hotela uslišati njegovo ljubezen. Tudi neko
žakinjko je pri streljanju ranil. Bil je čisto
amen; ko so ga prijeli, je le zaklical: Pošljite
na policijo.

Zenskina neprevidnost je uničila v Mün-
zenu zopet 3 življenj. Gospa Ascher je vtila

svojo
adnu
nj in
er je
a ču-
če bi
d je
anah
less.
ogonj
oder-
lelali
kočo
e po-
zširil
r jih
klal-
cheg.
ošta-
ivino
sest-
teut-
bila
letni
svojo
noril.
Plev-
nož
recht
Delju
ni
raz-
vsak
duga
ositi
lečal
psov
ateri
a je
ulati
šno
skač,
a se
i tej
savo.
taka
eske
niki
i, in
praj
sicer
zve-
009:
njo
luga
ove-
veo-
o se
istih
žbo
nje;
zjad
stiti.
vno
ebe.
rnu-
ošte
pri-
Hör-
ko-
v
tega
tega
žili.
i so
150
ške

Povodom birne razposilja svetoznana tvrka ur **Naks**, Böhnel na Dunaju, IV., Margarethenstrasse št. 27/27 nov cenik birskih ur, zlatnine in srebrnine po najnižjih fabriških cenah. Dober glas in sedemdesetletni obstanek tvrke jamčijo za izvrstno, resno postrežbo. Naši cenjeni čitatelji dobijo na naročilo taki cenik nad 500 podobama zastojni in franko. 378

Iščem v najem
pekarijo, branjarijo, ali gostilno na ugodnem mestu in v dobrem stanju, tudi z zemljiščem. Položaj tudi kavčijo. Ponudbe na **Jozefa Dolšak**, Vrhole št. 16 pri Prihovi, pošta Slovenska Bistrica. 385

Sodarski delovodja, pridni in starejši, zmožen obeh domačih jezikov se sprejme takoj. Plača po dogovoru. Predstavi naj se pisмено ali osebno; za osebno predstavljaj se nič ne plačaja. Naslov: Gospa **Elizabet Prax**, sodarjeva vdova v Slov. Bistrici. 386

Srednje kmetisko posestvo 379
se takoj proda, blizu cerkve, sole in mesta Ptuj, obstoji iz 14 oralov in se s poljskimi prideki vred proda za 5.000 goldinarjev ali 10.000 kron. Naslov pove uprava „Stajerca“.

Hlapec
kot postiljon se do najkasneje 30. junija t. l. sprejme. Oglasi naj se pri poštnemu uradu **Zavrč pri Ptuj**. 377

V tovarni za vozove **Pergler** v Mariboru, Mühlgasse 44. se sprejme. 360
kovaški učenc.
Tudi se tam gotove stare kakovostne nove vozove prodaja.
Portland-cement
oferira po najnižji ceni veletrgovina **Ed. Suppanz** v Pristavi. Skladišče v Pristavi in Poličanah. 349

Prodajalka, ki ima veselje in ljubezen do zaloge čevljev in je zmožna nemščine ter slovensčine v besedi in pisavi, dobi trajno službo pri **Johann Berna**, zaloga čevljev, Celje, Herren-gasse 6. 358

Velike množine restov.

Rumbersko platno za srajce B à K —46 po metru
restji za obrisalnice, (hantle), čisto platno in polovično platno à K 3— po 10 kom.
žepni robci beli à K 2:50 po 10 kom.
žepni robci barvani à K 1:50 po 10 kom.
beli resti damast-gradl za postelje (Bettüberzüge) prima kakovost 120 cm široko à K—65 in 80 po metru
beli resti damast-gradl za postelje prima kakovost 85 cm široko à K—46 in 65 po metru
pošlje po povzetju

tkalnica platnenega blaga
HEINRICH PICK Trautenau
na Češkem. 389

Štiri tedne na poiskušnjo

in ogled razposiljam svoja kolesa (bicycle) proti povzetju. Deli koles čudovite ceno in dobro. Cenik s slikami franko!
Franz DUŠEK, tovarna koles, Opočno Nr. 103 a. d. Staatsbahn, Böhmen. 348

Zdrave delavce in delavke
tudi cele družine dobijo v tovarni užgalnega blaga v **Mariji Kastu** pri Mariboru trajno in dobro delo ter tudi prosto stanovanje. 359

Gostilna
s tobačno trafikom in lepi ravni legi na državni cesti, 1 uro od železniške postaje, 10 oralov zemlje za njivo in gozda, se zaradi boleznih po nizki ceni 18.000 K proda. Več pove **g. Filip Klinghacher**, vulgo **Birk-schmied**, Wunderstätten p. Lavantünd, Koroško. 371

Učenec
z dobro šolsko vzgojo, ki govori nemško in slovensko, se takoj po končanem šolskem letu sprejme v trgovini z specerijo, vinom in žganjem **Josef Šrimz** v Celju. 365

Proda se
zaradi preselitve malo posestvo z gostilno in malo trgovino, v lepi ravni, 1/2 ure od postaje, dobro idoča gostilna, zraven kamenoloma, vse v dobrem stanju. Več pove **M. Klenovšek**, gostilničar na Orehovem p. Sevnica-ob Savi. 352

Najbolje
se kupuje rezano blago, perilo in gotove oblike pri **Adolf Weissak**, Maribor, Draugasse. 356

Zelo dobro idoča 328
gostilna
z enonadstropno hišo in dovolj prostora, čisto v ravni ležečo polje z okoli 90 mecnov ali mernikov setve, okoli 30 johov gozda, lepimi gospodarskimi postopji s sadnim vrtnom, dobra voda, se po ceni proda pod lahki pogoji. Več pove uradništvo „Stajerca“.

Ničnestane

in vendar je zelo dragoceno. S tem mislimo našo zelo interesantno, 64 strani obsegajočo **brezplačno knjigo „Abhandlung über moderne Elektrotherapie“**, v kateri so vse bolezni opisane, ki navadno mučijo velik del človeštva. — Ta popularna brošura ne obdelava samo vzroke raznih bolezni, ampak navaja pripomočke zoper te bolezni. Naj ne zamudni noben bolnik te ugodne prilike in naj nas obišče v naši ordinaciji, kjer smo pripravljene dati tozadevna pojasnila, ako pa to ni mogoče, potem zadostuje poslati spodajšnji kupon z naslovom, na kar mu pošljemo takoj 64 strani broječo ilustrirano knjigo zastojni

knjigo zastojni
ELEKTROTHERAPEVTISKA ORDINACIJA,
Dunaj, I. Schwangasse 1., Mezzanin, odd. 74.
Kupon za brezplačno knjigo.
Na 20.6. 1909.
ELEKTROTHERAPEVTISKO ORDINACIJO NA DUNAJU I., Schwangasse 1., Mezzanin, odd. 74.
Prosim, pošljite mi knjigo „Eine Abhandlung über moderne Elektro-Therapie“ grat. in fr. pod zaprto kuvertu.
Ime: _____
Naslov: _____

Prostovoljna sodnijska dražba posestva.

Od c. k. okrajne sodnije v Velikovcu se po prošbi lastnika **Johan Polesnig** sledeče objekte javno razproda:
I. Bremen prosto Pöfischgar-posesstvo v Malih Djekšah (Klein Diex) E. št. 27 kat. obč. Krassnitz v velikosti 9 ha 45 a 72 m² s čistim dohodkom 63 K 78 h in sicer:
a. Stanovalna hiša št. 4 in gospodarsko poslopje, 4 njive, 1 travnik, 1 paša in 3 gozdovi, po izkljčni ceni 3.400 K;
b. parcela gozda in njive št. 770/1 in 770/2 po izkljčni ceni 1.200 K.
Vadij 340 K odnosno 120 K. Najvišja ponudba se mora od dneva prevzema (Zuschlagstag) naprej s 5% obrestovati in po eno tretino po vsakih treh mesecih od dneva razprodaje (Feilbietungstag) v gotovini pri tej sodnji plačati.
II. Setev in premičnine. Le-te se le za ali čez cenilno vrednost proti takojšnemu plačilu v gotovini in takojšnji odpeljatvi odda.
Razprodaja se vrši 383

dne 5. julija 1909
dopolodne ob 9. uri v Malih Djekšah (Klein-Diex).
Ponudbe pod izkljčno ceno se ne sprejemajo.
Pogoji razprodajanja in izvleček zemljiške knjige se lahko pri tej sodnji vpogledajo.

C. k. okrajno sodišče Velikovec odd. I.
Dne 17. junija 1909. **Gallinger** mp.

Zelo ugodna kupna priložnost!

Prezvel sem od neke fabrike po neki elementarni katastrofi na razprodajo cela zaloga krasnih težkih flanelni odev, najlepši in najnovjši muštri, z žido obšito, s čisto malimi komaj vidnimi sledovi vode in pošiljam od teh 3 komade za 9 kron po povzetju, ne obšite 4 komadi 10 kron. Odeje so pripravne za vsako boljše hišo kot posteljne odeje kakor tudi kot odeje (Zudecken) za osebe posebno polti ker so zelo prijetne in zdrave. Rumene gospodarske odeje skoraj brez napake 4 kom. za 10 kron. Naslov: **K. BEKERA**, posestnik hotela, Solnitz, Češko. 378

Gostilna
oddaljena dve minuti od farne cerkve, z enonadstropno hišo s sedmimi sobami, tremi kuhinjami, kletjo in celim gospodarskim poslopjem se proda ali pa da v najem. K temu spada tudi 14 oralov zemlje, obstoječe iz travnikov, njiv in gozda. Proda se tudi mlin, kateri je na Ščavnici in pri dobri cesti. Natančneje pojasnila daje lastnica **Marija Trstenjak**, gostilničarka sv. Juri ob Ščavnici blizu Radgone, katera prosi, da se njej prej par dni naznani, predno si pride kdo ogledat. 368

Opravična številka E 687 1909.

Dražbeni oklic

Vsled sklepa z dne 15. junija t. l. opravilna številka E 687 1909. se prodajo dne 1. julija predpoldne ob 10. uri v Leskovcu in nadi **Vareji** št. 4 na javni dražbi: ad 1) omare, mize, 18 zvezkov Mayer's Leksika 2 svinji, 5 starih sodov, 5 sodov belega okroglo 1400 l po 30 v, 2 soda jabolčnice 480 l po 10 v, 1 sod rudečega vina po 30 v, 1 sod sadnega kisa z 400 l po 8 v. ad 2) **Vareji**: 1 stare sani, 1 stari brus.
Reči se smejo ogledati dne 1. julija v času med 9—10 uro predpoldne v Leskovcu ozir. Vareji.

C. kr. okrajna sodnja Ptuj, oddelek VIII
dne 15. junija 1909.

Oklic.

Od okrajne hranilnice v Konjicah se nana, da se bodo uradni dnevi od 1. julija naprej na vsak **ponedelek in četrtek** vršili. Pade na ponedelek ali četrtek praznik, se uradni dan na delavnem dnevu po praznikih. **Okrajna hranilnica v Konjicah**

Pozor! Važno za vsakega!
Prijetni in lahki veliki **zaslužek** pridobijo si delavci v malih mestih, v vaseh in krajih na delah in sebnno primerno za krčmarje, voznike, pisarje in **Ni zavarovalnica, niso srečke ali kaj ednakega.** Vpis se pod šifro „**P. 2328 G.**“ na naslov „**Annouze Expedition Haasenstain & Vogler, St. Gallen**“ (Schweiz).

SINGER „66“
najnovjša in najpopolnejša šivalna mašina.
SINGER ORIGINAL SINGER MASCHINEN
Mašine dobite edino naših zalogah.

Singer Co. akc. dr. za šivalne stroje
PTUJ, Hauptplatz 1.
Vzemite prijazno na znanje!

Vse od drugih pod imenom „Singer“ ponujajo mašine so narejene po enemu naših starejših zistémov, ki zaostaja daleč za našimi najnovjšimi zistemi šivalnih strojev in to v konstrukciji, trajnosti in zmožnosti.

Čudež industrije!

Vsled velikega sklepa oddajam po smešni ceni samo **K 4-60**
eno krasno, tanko ameriškansko zlato-doble živalsko žepno uro, ki se ne da razločiti od prvotne 14 karatnega zlata, s 36 urnim antimagičnim anker-kolesjem, s sekundnim kazalcem 3 letno garancija s časovno zlačeno verzico vred 3 kom. K 12-30
Nalanko ista v nikelnu ali gloria srebru lepo gravirano pakovanje 1 kom. K 3-45 s posebneno verzico 2 kom. K 6-30
Brez rizike! Izmjenjava dovoljena ali denar nazaj! Pošlji se po povzetju ali naprej-plačilu svote. II. ceniki zastojni in franko.
E. HOLZER, Krakova, Stradam 1826.

Katera žena ali dekle? 170

lepo blago za obleko in sorte terpeči svilni robec kupiti, naj gre v novo veliko trgovino

Johann Koss, Celje.

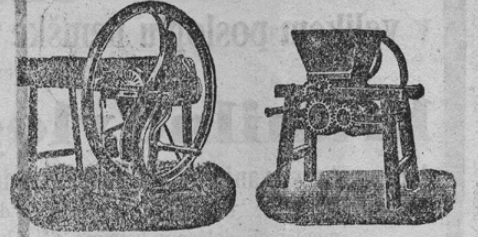
Puške!

Čenik s slikami franka. F. Dušek, Opočno st. 104 a. d. Staatsbahn, Böhmen.

Varstvena marka „Anker“ Liniment Caspici comp. anker-pain-expeller Dr. Richter-Jeva apoteka „zlati lev“ v Pragi, Elisabethstr. št. 5 nov. Razpošilja se vsak dan. 690

Fabrika kmetijskih in vinogradniških mašin

Jos. Dangel's nasled. v Gleisdorfu (Stajersko)

poroča najnovejše vitale mlatilne stroje, stroje za rezanje krme, šrot-mline, za rezanje repe, reber za koruzo, sesalnice za gnojnice, trijerje, stroje za mah, grablje za mrvo, ročne grablje (Handschlepp- und Pferdeheurechen) za mrvo obračati, stroj za kosnjo trave in žitja, najnovejše gleisdorfske mline v kamenitih valčkih zacianane, hidravlične preše, preše za sadje in vino. (Orig. Oberdruck Differenzial Hebelpresswerke) patent „Düchscher“, dajo največ tekočine, se dobijo le pri meni. Angleške nože (Gasstahl), rezervne dele, prodaja mašin na čas in garancijo. — Čenik zastoj in franko

Ljudska kopelj mestnega kopališča v Ptujju.

Čas za kopanje: na delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od 12. do 1 ure zaprta); na nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure popoldne. 1 kopelj z vročim zrakov, paro ali „brausebad“ z rjuho K —60; postrežba K —10.

Priporočam za spomladansko sezijo izgotovljenih oblek za gospode, dame, dečke, deklice in otroke v najmodernejših vzorcih in kroju, po zmerno nizkih cenah 169 Johann Koss, Celje na kolodvorskem prostoru na voglu hotela (Stadt Wien).

Pozor! Čitaj! Pozor! Pakraške želodčne

GESUNDHEIT DEM KRANKEN, STÄRKE DEM SCHWACHEN. kapljice. Staro slovito, izvirno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in čreveh, — osobito se priporočajo — pri zaprtju in nerednem odvajanju — pehanju, — kongestiji — pomanjkanju teka, krčih itd. Nedoseženo sredstvo za vzdržanje dobrega prebavanja. Delovanje izvrstno, vseh signren. Cena je za 12 steklenic (1 dvanajstoriga) 5 K franko na vsako pošto po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od: P. Jurišiča, lekarnarja v Pakracu št. 200 (Slavonija. 90

Manufakturno trgovino Johann Koss, Celje na kolodvorskem prostoru na voglu (Stadt Wien) 170

Pozor! Richard Stiger MARIBORU, Tegetthoffova cesta 44 priporoča za vsa dela, ki spadajo stroko merjenja zemljišč kakor so: delitve zemljišč, omejitve, dojitve mej, združitev zemljišč, razdeljevanje zemljišč, meritev zemljišč, železnice, ceste, mostove. meri tudi manjša posestva, kakor občine, lovska okolišča, načrte stavb in drugih predmetov.

Čevlje! Priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih, obuval, kakor moških, ženskih in otroških čevljev domačega in tovarniškega dela po vsakovrstni ceni. Vse to se dobi in kupi pri gospodu Ivan Berna, Gospodska ulica št. 6 v Celju. 321

Prodaja naravnih vin 1908 I. terrano krepko rdeče vino K 28— 1908 „ vino „Schiller“ zrelo za točenje 32— 1908 „ belo namizno vino Silvanec-ribola 36— 1908 „ namizno vino rizling 40— stara, fina namizna vina po 48— 1908 I. Lissa rdeče, medicinalno, krvno vino 56— pri 100 litrih prodaja iz vinske kleti v poslopju velike sparkase Otto KUSTER, Celje. 32

Giht, revmatizem in astma se uspešno zdravijo z rabo mojega že lefa sem znanega Eucalyptus-olja (avstralsko, naradni produkt). Cena originalne steklenice I K 50 h. Popis z mnogimi zahvalnimi pismi zastoj in poštine prosto. Eucalyptus-milo najboljšo sredstvo proti pegami, vimerli, jeternimi znaki in drugimi nečistostmi obraza. Eucalyptus-bonboni nedoseženo zdravilni proti kašlju, oslovskemu kašlju, astmi itd. Ernst Hess, Klingenthal i. S. Dobi se tudi v Ptujju 736 apoteka „zum Mohren“ H. Molitor.

Mešcanska parna žaga. novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptujju kralnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo. temu se les hlodi, itd. po zahtevi takoj razreže. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

Vozički za otroke za kron 12— 14— 16— 18— 20— in še finejše vsake vrste v novi veliki trgovini Johann Koss, Celje na kolodvorskem prostoru. 168

V spomladi in poleti je najlepša in najboljša prilika, da se nakupi realitete ali da se jih proda. Vidi se zmožnost zemljišč in travnikov in kupi se lahko posestvo v polnem obratu. — Kdor želi torej kupiti ali prodati posestvo, naj si bode potem kmetijsko ali gostilna itd., ta naj se obrne na koncesionirani realitetni prometni biró K. MAGNET v Velikovcu na Koroškem. 289

Gumi zeleno copljenje (Rebengummi zur grünen Gallang) najizvrstnejši prima vrste, garantno blago, priporočata cenjenim odjemalcem Brata SLAWITSCH v Ptujju. 309

Produkt naše firme je edini, ki je v uradni zapisnik farmakopeej italjanskega kraljestva sprejet.

SIRUP PAGLIANO firma prof. ERNESTO PAGLIANO, NEAPEL (lastna hiša) — Calata S. Marco 4 — je najboljša in najbolj osvežujoče sredstvo za čiščenje krvi. prof. PAGLIANO se prodaja v prvih apotekah s postavnim dovoljenjem. anal-receptih pokojnega prof. Pagliano, ki so v naši lasti, vestno izdelano.

Svarilo: Mi opozarjamo tedaj, da nimamo absolutno ničesar z drugimi enako imenovanimi firmami za opraviti in tudi nečemo imeti ničesar opraviti; svarimo svoje p. t. kupce pred gotovim škodljivimi posnebnami, katere se skuša z vsemi mogočimi sredstvi in z dvomljivo reklamo v trgovino spraviti. Da se dobi z možno gotovostjo našo edino pravo marko, ki nima absolutno nič z drugimi podobnimi produkti opraviti, svetujemo, da se obrnete direktno na našo firmo v Neapel ali pa na Real-apoteko SOCRATE BRACCHETTI - ALA (južni Tirol).

Fabrika konzerv ³⁷⁵

išče liferante za letošnje suhe gobe (Steinpilze) za eksport; ponudbe se prosijo pod „Konservenfabrik“ na ekspedicijo anons Eduard Braun, Dunaj I, Rotenturmstrasse 9.

Štiri novo zidane vile ³⁷²

s 5 sobami, 3 kuhinje, veža, lepa klet, kuhinja za perilo, studenc, lepi veliki vrt, 12 let davka oproščen, stojijo v Studencih pri Mariboru na Lembaški cesti in je vsaka za 11.000 kron za prodaj in za izplačat je 4.600 kron; ta drugi del je 4%, obrest. Za vprašat je v Mariboru pri gospodu **Josefu Nekrepu**, tesarski mojster, Maribor v Koroškem predmestju ali pa v Studencih v kavarni.

Jakob Matzun v Ptujju

priporoča

svoje **najboljše** pridelke: opeka za stene, gladka strešna opeka, štrangfalc, prešana falc-opeka, votla opeka za first, drên-cevi po **najnižjih cenah**. Istotako apno in portland-cement. Obenem se naznanja, da se prodaja staro čuvajeva hišica št. 13 v Ptujju, kakor leži in stoji, za porabo materiala. Kupec mora hišico v določenem času na lastne troške podreti in material odpeljati. Vpraša se pri

Jakobu Matzunu v Ptujju. ³⁰⁵

Brázayevó
francosko znanje
je najboljše

Štev. 704 **Flobert Teschin „Warnand“**, kaliber 6 ali 9 mm s krepkim robatim laufom, dolgost 1 m, za streljanje s šrotom in kroglo, teža 1 1/2 kile, za K 14.—. Se pošlje edino po povzetju. — II. cenik orožja zastoj in franko.

Franc DUŠEK, tovarna pušk **Opočno** št. 78 a. d. Staatsbahn Česko. ³³⁶

Vozički za otroke

(Kinder-Sitz- und Liegewägen), v katerih lahko otrok sedi, pa tudi take za ležati, imata vedno v zalogi in priporočata po 12, 16, 20, 24, 30, 35, 40—50 K.

Cene so nizke, vozički so lično in močno izdelani. Pismenim naročilom se hitro, pošteno in točno ustreže.

Brata Slawitsch, trgovec v Ptujju.

Hranilno in posojilno društvo v Celju

reg. zadr. z neom. zav.

CELJE,

v velikem posloju nemške šparkase nasproti kolodvoru

prevzame

hranilne vloge proti 4 1/2%

dnevno obrestovanje (od dneva vložbe do dneva dvignjenja). Rentni davek plača zav.

Dovolji kredit i. s.: hipotekarni kredit po 5 1/2%, kredit z jamstvom po menici ali dolžemu listu po 6%, kontokorent-kredit po 6%.

Predstojništvo

Polnikl v Ameriko
Katon, kelijo obno, po con in računstvu poveljati naj so obredno
Simoni Kindele
v Ljubljani, Njédrovske ulice 20.
Vahersina Popusnika voje se izvijača

Pozor, gospodje in mladeniči

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je posretilo iznati najboljše sredstvo za rast brk, brade in proti izpadanju brk in las in to je **KAPILOR št. 1**. On deluje, da lasje in brke postanejo gosti in dolgi, odstranjuje pralaj in vsako drugo kožno bolezen glave. Naročij naj si vsaka družina. Imam mnogo priznanje in aplaudacije. Stane franko na vsako pošto 1 lonček 3 K. 2 lončka 5 K.

Naročajte samo pri meni pod naslovom

Peter Jurišič

lekarnar v Pakracu št. 200 v Slavoniji

8 dni na poskus

Najnovejša ura na nihalo z godbo bilom, budilnica in godba

v krasnem okvirju iz pristnega lesa, 75 cm visoka, hije cele in ure, budi in svira najlepše komade, kolikor uri in se zavzemem uro tekom tako ako ni poskodovana, franko nazaj vposlijem tudi celi znesek znan.

Komad po K 14. Brez godbe 3 letna pismena garancija, pošilja po poštenem povzetju.

Prva in največja zaloga

Max Böhnell, Duma

IV. Margaretenstrasse 27

„Roskopf“ ura iz nikelnja K 3.—, Srebrna K 7.—, Zlate ure K 18.—, Zlate verižice K 20.—, stani K 5.— Ura na nihalo K 7.—, Budilnica K 8.— Zahtevajte moj veliki cenik z nad 5000 podobami, ki semu na zahtevanje vpošlje zastoj in franko.

Brata Slawitsch

v Ptujju ¹⁰⁶

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeci cen:

Singer A . . . 70 K — h
Singer Medium 90 — —
Singer Titania 120 — —

Ringschifchen 140 — —
Eingschifchen za krojače 180 — —
Minerva A 100 — —
Minerva C za krojače in čevljarje 160 — —
Howe C za krojače in čevljarje . 90 — —
Cylinder Elastik za čevljarje . . 180 — —
Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. Najine cene so nižje kakor povsodi in se po pogodbi plačuje tudi lahko na obroke (rate). Cenik brezplačno.

808

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena leta

1862.

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. pošto-hranilničnem uradu.

Mestni de-narni zavod.

Giro konto pri podružnici avst. ogersk. banke v Gradcu.

Uradne ure za poslovanje s strankami od delavnih ur 8—12 ure.

Občjenje z avst. ogersk. banko.

priporočata se glede vsakega med hranilnične zadeve spada

jočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakoršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo